

DESPRE MANAGEMENTUL EDUCAȚIONAL PREȘCOLAR

**Prof. Zoica POPESCU –inspector învățământ preșcolar – ISJ Vaslui
Prof. Gina NANE – director Grădinița cu P.P. Nr. 17 Vaslui**

**Moto: „Un om este suma actelor sale,
a ceea ce a făcut, a ceea ce poate să facă”.**

Problematika managerială, ca problematică generală, are aplicabilitate nuanțată în învățământul preșcolar. Astfel, conceptul de management, cât și cel de management școlar au condiții specifice în contextul primei trepte a sistemului de învățământ.

Managementul apare după unii autori ca „un act complex prin care agentul conducător dezvoltă și aplică în practică anumite strategii pentru determinarea acțiunii tuturor indivizilor integrați sistemului pentru a atinge facilitățile dorite”. După alții, managementul este conceput ca unitate a planificării, coordonării, implementării și evaluării, în raport de eficiența sistemului la care se raportează. El poate fi înțeles și ca un cadru de obiective generale, globale cărora li se conectează planuri menite să ducă la realizarea lor, planuri care cuprind resurse materiale, financiare și umane, corelate în scopul obiectivelor și standardelor propuse prin acțiuni concrete, bine determinate.

Alături de aceste definiții ar putea fi citate multe altele, esența conceptului fiind aceeași exprimată sintetic de formularea: „Managementul este deopotrivă știința și arta de a conduce, dar și o stare de spirit specifică, reflectată de un anumit fel de a vedea, a dori, a căuta și a accepta progresul”. Actul educațional, ca act în cea mai mare parte dirijat, își manifestă plenar toate funcțiile specifice: de organizare, de analiză, diagnoză-prognoză, planificare, programare, control, îndrumare, evaluare.

Particularizând, definiția managementului la domeniul reprezentat de activitatea instructiv-educativă din unitatea preșcolară, poate fi formulată ca un act complex prin care educatorul, în calitate de agent conducător, dezvoltă și aplică în practica preșcolară anumite strategii corelate conținutului specific abordat, el însuși stabilit în concordanță cu particularitățile de vârstă ale grupului de copii concreți cu care lucrează.

Ideea implicată în termenul „dezvoltă” din definiție se referă la analiza și diagnoza situației, la prognoza privind derularea procesului educațional, la proiectarea didactică, la punerea în practică, precum și la evaluarea finală din perspectiva gradului de atingere a obiectivelor specifice și operaționale propuse. Implică, în final eficiența educațională a relației educatoare-copil, copii-copii, eficiența de ansamblu, strategia didactică abordată ca un corelator al celorlalte.

Fiind prima treaptă a sistemului de învățământ, unitatea preșcolară poate ființa cu conducere proprie sau subordonată unei unități școlare care cuprinde copii din învățământul general. În oricare din aceste formule, la conducerea ei efectivă se află un manager care îndeplinește aceleași funcții manageriale ca oricare conducător de unitate școlară. Profilul de competență al directorului de grădiniță cuprinde aceleași arii majore de activitate:

- Autoritate, responsabilitate, organizare în care decizia are rol important;
- Procesul de învățământ cu specificul său generat de vârsta copiilor din punct de vedere al obiectivelor generale specifice și operaționale propuse, conținuturile abordate, strategiile corelate acestor conținuturi, formelor de activitate;

- Relații interumane din punct de vedere al raportării directorului la propria persoană și la respectarea celor cu care lucrează: educatoare, părinți, copii, autorități.

Planificarea și organizarea.

Planificarea este o activitate complexă prin care se stabilește (în linii mari sau mai amănunțit) cum vor fi utilizate resursele umane și materiale, financiare, informaționale și de timp, de care dispune organizația școlară, pentru atingerea obiectivelor proiectate.

Rolul ei principal este acela de a preciza ce se va întreprinde practic, în școală, într-o anumită perioadă de timp (mai mare sau mai mică), pentru aplicarea unei (unor) decizii, de către cine, cu ce mijloace materiale și financiare și până când.

Planificarea este, de fapt, o activitate de anticipare a ceea ce se va face în fiecare etapă din anul școlar, pe domenii și probleme.

Este foarte important ca, în procesul planificării, managerii școlari să dispună de informațiile necesare identificării factorilor (interni și externi), care vor influența (în bine sau în rău), activitatea membrilor organizației școlare, rezultatele așteptate.

Sesizarea abaterilor potențiale, care pot apărea pe parcursul activității, permite adoptarea unor măsuri de prevenire și corectare încă din faza planificării.

Organizarea activității – ca funcție a managementului – asigură punerea în operă a planurilor, prin stabilirea celei mai potrivite configurații a instituției de învățământ (organigramă), ca și printr-o utilizare optimă a personalului, a resurselor materiale, financiare și informaționale.

Practica demonstrează că organizarea bazată pe sarcini și pe relațiile umane, conduce la obținerea unor rezultate mult mai bune decât în cazul organizării rigide și autoritare în care sarcinile sunt tabu, în motivarea personalului și antrenarea lui la decizie și la acțiune sunt slabe sau inexistente.

Încheiem această prezentare succintă cu ideea că vârsta preșcolară așa „mică” cum este ea, ridică probleme majore în plan educațional și are o influență extrem de mare pentru întreaga traiectorie școlară ulterioară. Din acest motiv, considerăm că abordarea de tip managerial în planul larg al managementului educațional și cel restrâns al managementului didactic sau al managementului instituțiilor preșcolare este necesară și utilă încă de pe această treaptă a sistemului de învățământ.

Acestor idei li se potrivesc următoarele sintagme :

„ Picătura găurește nu prin forță ci prin continua ei cădere” .

„ Un conducător trebuie să țină seama de trei lucruri mari: întâi că el conduce oameni, al doilea că îi conduce după legi și al treilea că nu va conduce întotdeauna” .

(Agathon)